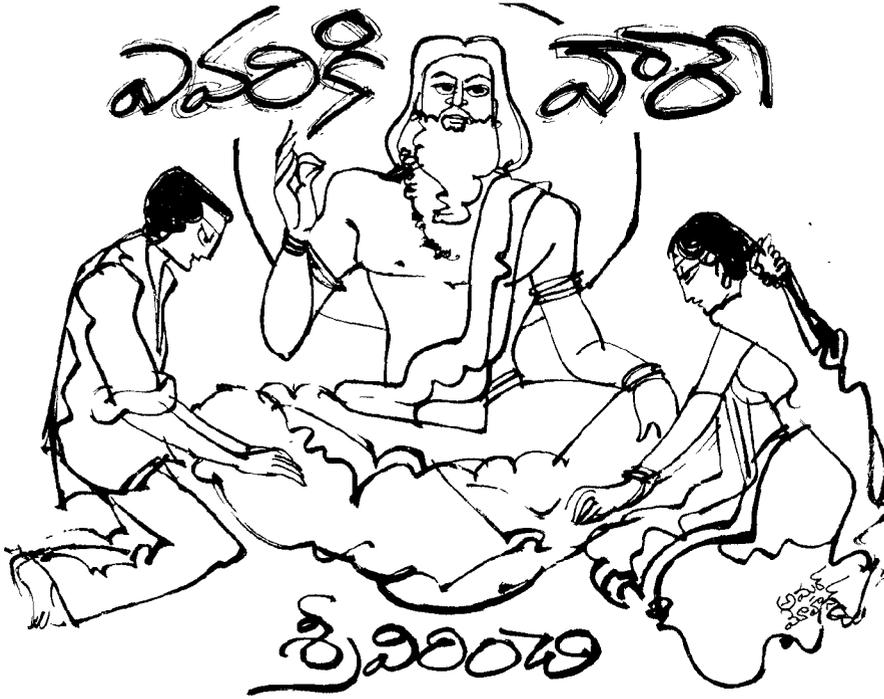

వారా వారా

వై.వి.వి.

బృంహావన్ ఎక్స్ పెన్ బయలు
దేరబోతోంది. ప్రయాణీకుల
తలలు, చేతులు కిటికీలలో నుంచి
బయటకువచ్చి ప్లాట్ ఫారం మీద
నిలబడి వీడ్కోలు చెబుతూన్న
వాళ్లను వలుకరిస్తున్నాయి.

అంతకు ముందు వుండేవ
వరణం తారస్థాయిని అందుకున్నది.

తరువాత ప్రయాణీకులు ఎవరి స్థానంలో
వాళ్లు సర్దుకుంటారు. రిజర్వేషన్ లేనివాళ్లు
టి.టి.వి. వట్టుకుని అతని దగ్గర రూపాయి
పాపలా వీటీ సాపాదించేవరకు అతన్ని అనుస
రించి వుంటారు. ముందుగానే స్థలం కేటాయింపు
అయిన వాళ్లకు యీ బాదరబండి వుండదు.
సామాను భీదంగా పీటు కిందనో, పైనవుండే
చిన్ని అరమీదనో పెట్టుకుని ఇక్కడ పాట్లం
విప్పకోవచ్చును. లేకపోతే న్యూస్ పేపర్ పులులు
విప్పకుని రాజకీయాలలో మునిగిపోవచ్చును.
ఏమయినా ఒక ఆరగంట వరకు కంపార్ట్ మెంట్
లోనివాళ్లు సర్దుకునే కోలాహలం, చచ్చళ్లు
విసిపూనే వుంటాయి. ఎంత వద్దనుకున్నా
ఎవరో ఒకరు బుజం రాచుకుని పక్కనుంచి
నడుస్తూనేవుంటారు. ముట్టావుండే జనాన్ని
గమనిస్తూ కూర్చుంటేవారు, మధ్యాహ్నం ఒంటి
గంటకల్లా బెంగుళూరు చేదుకోవచ్చును.

యమున, సుందరం ఒక పక్కగా
కూర్చున్నారు. మూడో పీటు ఖాళీగావుంది.
ఎదురుగా వున్న 'ప్రీసీబర్'లో ఇద్దరు అడవాళ్లు,
యిద్దరు పిల్లలు కూర్చున్నారు. చేతిలోని పుస్తకం
పేజీలు తెరిచివున్నాయి. కాని సుందరం ద్వారా
ఎదురుగుండా వున్న పిల్లలమీద వుంది. కుర్రవాడికి

ఏదేనిమిదేళ్ల కంటే వుండవు అమ్మాయికి
నాలుగేళ్లు వుండవచ్చు. ఇద్దరూ ముద్దు
వస్తున్నారు, రత్నమాణిక్యం లాగి. వాళ్ల పక్కన
కూర్చున్నామె, బహుశా తల్లి అయివుంటుంది.
అంతకంటే వయసు అయినామో మాట్లాడుతూ
కూర్చుండిపోయిందిగాని పిల్లల విషయం పట్టించు
కోవడంలేదు. రత్నమాణిక్యం నన్నగా కీడులాడు
కుంటున్నాడు.

'నాన్నగారు యిచ్చిన క్యాడబరీస్ చాకెలట్
నేను ఒక్కడినే తినేస్తాను' అంటున్నాడు
కుర్రవాడు.

'నీ దగ్గరలేదుగా. అమ్మ దాచేసింది. అమ్మ
నాకు సగం అయిస్తుంది. మివ్వేం గొప్పలు
వెచ్చుకు -' అని అమ్మాయి బదులుచెప్పేసి పూలు
కంది, కొత్తగా సవాలు యేమీ చేయకుండా. ఎలా
గయినా చెల్లెలును పొరుష పడేట్లుచేసి తమాషా
చూడాలని కుర్రవాడు పంకం వడుతున్నాడు. కాని
అమ్మాయి అతి ప్రశాంతంగా వుంది. చివరకు
వాచా, 'రేపు ముక్కు పుట్టే చెల్లాయిలో నేనే
అడుకుంటాను - నిన్ను దగ్గరికేనా రానియను'
అన్నాడు.

'వాళ్లే, పుట్టేది తమ్ముడు - చెల్లాయికాదు.
కాలంటే అమ్మనడకును. వాడేం నీలా అల్లరి
బాజాకాదు. నాతోనే అడుకుంటాడు. నువ్వు
దగ్గర కొవ్వంటే ఉప్పుపోసేస్తాడు -'

సుందరానికి వచ్చినప్పుంది. కొద్దిగా పైకి
కూడా నవ్వేడలేమో, యమునే కాకుండా ఎదురు
బెంటిమీద అడవాళ్లు యిద్దరూ అతని పంక
చూచారు. సుందరం తమాయించుకుని ఆ పిల్లల
తల్లివంకే చూచాడు. ఆమె గర్భవతి అన్నవిషయం
అప్పుడే గమనించాడు.

'ఎందుకు నవ్వుతున్నారు?' అని అడిగింది
యమున.

'ఏదో గుర్తు వచ్చిందిరే - ఆపీను విషయం'
అని, చూపు పుస్తకంమీదికి మళ్లించాడు. పిల్లల

గురించి యమునతో ప్రస్తావించడం అతని
తయం అంతేకాదు. ఆ పిల్లల తాలాకు పెద్ద
వాళ్లు కూడా వున్నారు. వాళ్లు యేమనుకుంటారు
'ఈ వాలుగు రోజులన్నా ఆపీను మర్యాదా?
అంది యమున తామా నవ్వుతూ.

ఎదురు పీట్ల కూర్చున్నామె చొరవగా
'మగవాడు కట్టుకున్న భార్యనయినా మరచిపోతాడ
గాని ఆపీను మర్యాదామా. మా అల్లుడి సంగతి
మాడు. సెలవు మురిగిపోతోందని అంటావు గాని
నాయన, మాతోపాటు బెంగుళూరులో రండ
నెలలు విశ్రాంతిగా వుండు - అని ఎంత చెప్పినా
వినిపించుకోడు. మళ్లీ ప్రతి కని, అదివారాః
రైలు వాళ్లకు బోకడంలేదన్నాపోసి వచ్చి వెడుతూ
వుంటాడు -' అంది.

భార్యతల్ల మాటలు తాను 'టవర్
హియర్' చేసి మాట కలుపుతున్నానన్న దిదియవే
లేదు ఆమెకు - అనుకున్నాడు సుందరం. యమున
వయస్సు చూస్తూ ముసిముసిగా నవ్వుతూ.

అయితే వాళ్లు యిద్దరూ తల్లి, కూతుళ్లన్న
మాట. కూతుర్ని పురిటికి తీసుకు వెడతూ
వుంటుంది. యమున ఈ మారు యిద్దరి పంకం
పరిశీలనగా చూచింది. కూతురుకు తన వయస్
వుంటుంది. ఆమె యమునను చూచి పలుక
రింపుగా నవ్వుతూ వుండిపోయింది.

'పురిటికి మళ్లీ వాళ్లవూరు పంపేస్తార
నీన్నిగానూ?' అంది పెద్ద ఆమెను పుద్దేకిం
యమున.

'కాదమ్మా. పురిటికే తీసుకువెడుతున్నాను.'
ఆమె కంఠం కాస్త రుద్దం అయింది. 'యిల్లి
మూడో పురుడు కాదమ్మా. నాలుగిది. రెండేళ్ల
క్రితం వాళ్ల పూలోనే పురుడు పోశారు.
అమ్మాయి అత్తవారు. పిల్లవాడు దక్కలేదు.
అందుకనే ఆ పరేషన్ నేయించుకోవద్దని
బలవంకం చేశాం,' అంది.

'అలాగాండీ. పాపం. తొందరపడి అడిగి
మీ మనసుకు కష్టం కలిగిందాం. క్షమించండి -'
యమునకు మనసులో కాస్త అనూయ
అనిపించింది. ఆ పిల్ల తన యిగాడుదే. అప్పుడే
నాలుగు కామ్రులు!

'అదేం కాదమ్మా. మనకెంత ప్రాప్తమో
అంతే. ఇంతకూ బెంగుళూరులో మీరు వుండేది
ఎక్కడమ్మా?'

'కాదండీ. మంది మదరాస్. కొద్దిగా పనిబడి
బెంగుళూరు వెడుతున్నాం.' ఎంతో బెరుగ్గా
అంది యమున.

'అలాగామ్మా. మంచిది -'
'బెంగుళూరు వెళ్లిబండి అంటే అంతా
కష్టం మాట్లాడతారేమో. నాకు భాషరాదు,
యేం యిబ్బంది పడతామో అనుకున్నాం. మీరు
తెలుగువాళ్లే దొరికారు, మా అదృష్టం కొద్దీ.
రైలు పొడుగునా ఇంత మాకు మాంచి కాలక్షేపం.'

'మీకేం ఆ బెంగు అక్కల్లే దమ్మా.
బెంగుళూర్లో కూడా సగంమంది పైగా తెలుగు
మాట్లాడే వాళ్లే. మాట యేదయితేనేం తల్లి
మనసులు ఒకటలాగిని -' అన్నది ఆమె
తొత్తిక దోరణిలో.

—ఈ మాత్రం ఏవేకం రాజకీయాలలోని వాళ్ళకు వుంటే యెంత బాగుండును' అనుకున్నాడు సుందరం.

ఆడవాళ్ళు పిచ్చాపాటి మాట్లాడుకోవడంలో పడిపోయినారు. సుందరం పుస్తకంలో మునిగి పోయాడు.

ఇంతలో కాంటీన్ సర్వీస్ బాయ్ కాఫీ పట్టుకువచ్చాడు. సుందరం తనో కప్పు తీసుకుని, యమునకు మరో కప్పు అందించాడు. 'వాళ్ళా తీసుకుంటారేమో కనుక్కో' అన్నాడు. యమున తన చేతిలోని కప్పు యెదురుగా కూర్చున్నామెకు అందించి మరో కప్పుకోసం చేయి వాచింది. సుందరం అందరికీ కప్పులు అందించాడు. వాళ్ళ యమునకు 'థాంక్స్' చెప్పారు. వద్దంటూన్నా అన్నిటికీ సుందరమే డబ్బు యిచ్చేశాడు.

'మీరు ప్రేగా మాట్లాడుకోండి. నేను ఆటు, యిటు తిరిగి వస్తాను' అని రహస్యంగా యమున చెవిలో చెప్పి సుందరం పేవరు పక్కకు వెళ్ళి లేచివెళ్ళుచున్నాడు.

'తొందరగా వచ్చేయండి' అంది యమున, అతనికి మాత్రమే వినబడటం.

సుందరం ముందు పెట్టెలోనికి నడిచాడు. అందరూ దాదాపు తమ తమ సీట్లలో సెటిల్ అయిపోయి కూర్చున్నారు. అక్కడక్కడ నలుగురయిదుగురు చేరి చీట్లపేక కూడా ఆడు కుంటున్నారు. ఎవరి లోకం వాళ్ళది.

'బృందావనమది అందరిదీ' అనుకున్నాడు సుందరం. వెంటనే గోవిందుడు కూడా అందరి వాడేనా? — అని అనుమానం వచ్చింది. ఏమో! రెండు మూడు పెట్టెలు దాటిన తర్వాత ఎరిగివున్న ముఖం కనిపించింది. ఆయన సుందరాన్ని తన పక్కన కూర్చోమన్నాడు.

'ఏదాకా వెడుతున్నారని అడగడం అనవసరం. బెంగుళూరులో మీ అబ్బాయి దగ్గరకే వెడుతున్నారనుకుంటాను' అన్నాడు సుందరం.

ఆయన గట్టిగా నవ్వేశాడు. సుందరం ఆయనను బాగా ఎరుగును. క్షీడర్ చేసి సామాన్యంగా సంపాదించాడు. ఇప్పుడు కోర్టుకు వెళ్ళడంలేదు ఇద్దరు కొడుకులు. పెద్దవరువులు చెప్పించాడు. మంచి సంబంధాలు చూసి పెళ్ళిళ్ళు చేశాడు. ఇద్దరూ మంచి ఉద్యోగాల్లో వున్నారు. కాని దగ్గరా దావూ కాదు. ఒకడు ఉత్తరం ఇతే మరొకడు దక్షిణం. స్వగ్రామంలో పీత్రార్చితం ఒక ఇల్లు వుంది. ఆయన మాత్రం అక్కడే వుండిపోయాడు.

'ఇదో మాయ ప్రపంచం సుందరం కొడుకయ్యేది, తండ్రియేది యెవడి బాధలు వాడు పడవలసిందే —' అన్నాడు ఆయన.

'చాల బాధలు పడిపోతున్నట్లు మాట్లాడు తున్నారే!'

'బాధలంటే — శారీరకమయినవేనా?'

— సుందరానికి నిజమే అనిపించింది. అంతే కాదు. ఆయన తన ధోరణి సాగిస్తున్నాడని భయం వేసింది.

మాట్లాడడం మొదలుపెడితే జీవితం నుంచి

ఎవరికి వారే!

అతి తేలికగా వేదాంతంలోని కి 'షిప్ట్' అయిపోతాడు.

'ఈ వృద్ధాప్యం హాయిగా కొడుకుల దగ్గర గడిపివేస్తే ఎంత బాగుండును — అనుకుంటాను. కాని ఎలా సాధ్యం? వాళ్ళ ఉద్యోగాలు వదులుకుని రాలేరు గదా! నేనూ, నా భార్య పల్లెటూరి ఇల్లు వదలి బయటకు రావటానికే భయపడతాం.'

'ఎక్కడ వుంటేనేంరెండీ. మీ కుర్రవాళ్ళు మిమ్మల్ని వెయ్యి కళ్ళతో కనిపెట్టుకు వుంటారు.'

'వెయ్యి దేనికి మహాత్మా. ఉన్న రెండూ చూచుకుంటే చాలు —' అని కాస్తేపు అగి ఆయన 'కొడుకులు డబ్బు పంపిస్తారు. కాని ఒక షరతు. అడిగితేనే పంపిస్తారు. అడిగిన 'చాల రోజులకుగాని పంచరు —'

సుందరం యేమీ మాట్లాడలేదు.

ఇద్దరూ మళ్ళి కాఫీ తాగారు.

'మిమ్మల్ని వెయ్యి కళ్ళతో కనిపెట్టుకు వుంటారు. కాని ఒక షరతు. అడిగితేనే పంపిస్తారు. అడిగిన 'చాల రోజులకుగాని పంచరు —'

'మిమ్మల్ని వెయ్యి కళ్ళతో కనిపెట్టుకు వుంటారు. కాని ఒక షరతు. అడిగితేనే పంపిస్తారు. అడిగిన 'చాల రోజులకుగాని పంచరు —'

'కాని మనిషి సంఘజీవి కదండీ!'

ఆంధ్రపత్రిక
దినపత్రికలో
*** మన నినిమాలు**
*** ప్రేక్షకుల తీర్పు**
శీర్షికలు
చూస్తున్నారా?

'నిజమే. ప్రతివారూ తన సంఘాన్ని, తాను పునర్నిర్మించుకుంటాడు.' అన్నాడు ఆయన అదోరకంగా నవ్వుతూ.

సుందరం యేమీ బదులుచెప్పలేదు. మళ్ళి ఆయనే ప్రారంభించాడు.

'ఏదో గీతలో చెప్పినట్లు — మన ధర్మం మనం చూచుకోవాలి. కొడుకులకు, కూతుళ్ళకు... చదువులు, ఉద్యోగాలు, పెళ్ళిళ్ళు చూచుకోవాలి. అడవిల్లెలయినా, యిదివరలాగ యింకో యింటికి పోయేదేగదా చదువులు, సంగీతాలు ఎందుకు అనడానికి లేదు. కొడుకు ఎంతో కూతురూ అంతే. అందరి మీద డబ్బు ఖర్చుపెట్టాలి. ఎవరి దగ్గర్నుంచి యేమీ ఆశించటానికి లేదు. డబ్బు సంగతి కాదు, అర్జీయత — అనురాగం యిలాంటివి కూడా చూచుకోవటానికి లేదు, యారోజుల్లో —'

— యిలా ఆయన తాపత్రయం అంతా చెప్పకుపోతూంటే ... ఒక గంట గడిచిపోయింది.

'అరోగ్యం బాగావుండడంలేదు. అందుకని మా డాక్టర్ అబ్బాయి దగ్గరకు వెడుతున్నాను. వాడయితే రెండు నెలలలో మళ్ళి నన్ను చూచుకు మనిషిని చేసే పంపిస్తాడు —' అన్నాడు చివరకు.

జోలార్ పేటలో రైలు అగినప్పుడుగాని యీ ప్రవాహం నుంచి యినతలవడలేదు సుందరం. ప్రయాణం సగం అయిపోయింది. మరో మూడు గంటల్లో బెంగుళూరు వచ్చేస్తుంది. యమున 'త్వరగా వచ్చేయండి' అన్నమాట చలుకుక్కన గుర్తువచ్చింది అతనికి. ఆయనదగ్గర సెలవు తీసుకుని వెనక్కు తిరిగాడు.

అతను మళ్ళి వచ్చేసరికి ముగ్గురడవాళ్ళూ బాగా కబుర్లలో పడిపోయివున్నారు. పిల్లలు వాళ్ళ ఆటలో మునిగిపోయివున్నారు.

'మిమ్మల్ని వెయ్యి కళ్ళతో కనిపెట్టుకు వుంటారు. కాని ఒక షరతు. అడిగితేనే పంపిస్తారు. అడిగిన 'చాల రోజులకుగాని పంచరు —'

సుందరం కూర్చున్న తరువాత యీ 'టాపిక్' సూరిపోయింది. ఆమె — వాళ్ళ సంఘంలోనుంచి ఫలహారాలు తీసి అందరికీ పంచియిచ్చింది. మొహమాటపడుతూనే సుందరం కూడా పుచ్చు కున్నాడు. అన్ని తినేటప్పటికీ కంటిమీదకు కుసుకు పట్టేసింది. అలోచించుకుంటూనే నిద్రలో పడిపోయాడు.

* * *

అలోచిస్తూ అక్కడకు చేరుకున్నారు యమున, సుందరం. ఆ యిల్లు చేరుకునేసరికి అక్కడ ఆప్పటికే చాలామంది జనం వున్నారు. ఎవరిని కలుసుకోవాలో, యేమి అడగాలో తెలియక కాస్త కలవరపడ్డాడు సుందరం.

'ఇక్కడున్నవాళ్ళలో సుందరంగారు ఎవరు?' అని అడుగుతూ లోపల గదిలోనుంచి ఒక ఆసామి హోల్లోకి వచ్చాడు. ఆయన ఆ ప్రశ్న 'కన్నడం'లో చేశారు. 'సుందరం' అన్నమాట తప్ప సుందరానికి యింకేం అర్థం కాలేదు. హోల్లోవున్న తలిమ్మా జనం అంతా ఒకళ్ళ ముఖాలు ఒకళ్ళు చూచు కున్నారు.

ఆయన మళ్ళి అడిగాడు - 'సుందరం అవరుయారు?', కన్నడంలోనే గొంతు కాస్త పెంచి.

ఇదాకటికంటే చిన్న వాక్యం అవడంవల్ల అప్పటికి మనస్సు కాస్త స్థిమితం చిక్కినట్లు అనునందువల్ల సుందరానికి ఈ ప్రశ్న అర్థం అయింది.

'నేనే నేనే!' అన్నట్లుగా సుందరం తం ఉపనడం, ముందుకు అడుగు వేయడం గమనించి ఆయన 'మీరేనా సుందరం' అని అడిగాడు యీవారు యింగ్లీషులో.

'ఎస్. ఎస్.' అన్నాడు సుందరం.

'రండి. గుర్తాజీ పిలుస్తున్నారు.' అని ఆ ఆసామి వెనక్కు అడుగుచేశాడు. సుందరం అనున

రించాడు. ఆయన మళ్ళీ వెనక్కు తలవేసి 'అమ్మగారిని కూడా రమ్మనంది' అన్నాడు కన్నడంలో.

అంతవరకు లామ యేం చేయాలో తెలియక తికమక పడుతున్న యమున చురుకుగా అడుగుల ముందుకు వేసింది.

ముగ్గుర్నూ హాలోమంచి ఉత్తరంగా నడిచి ఒక గదిగుమ్మం దగ్గరకు చేరుకున్నాడు. తలుపులు దగ్గరకు వేసివచ్చాయి.

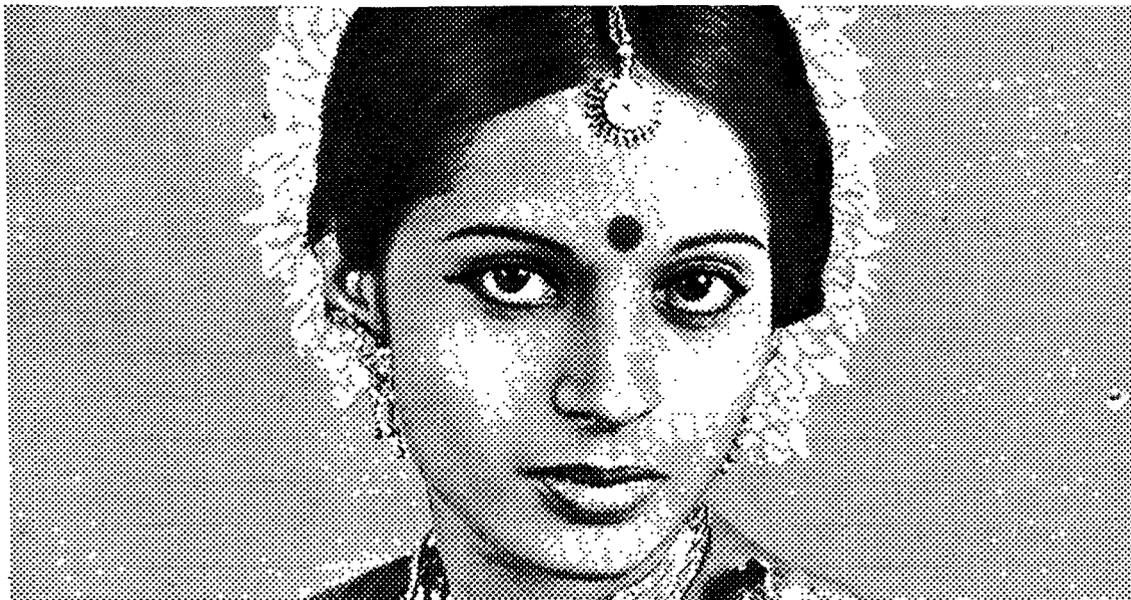
ఒక తలుపు వక్కకు తొంగించి ఆ అసాపి లోపలకు వెళ్లాడు. తర్వాత సుందరాన్ని రమ్మని

పై గవేశాడు. మందరం తోపాటు యమున కూడా గదిలో ప్రవేశించింది.

లోపలకు అడుగు వేయడంతోటే గదంతా వరికిలనగా చూచాడు, మందరం.

చిన్నగది. ఒక మూలకు టేబుల్, దానిమీద కొన్ని పెద్దపైకా పోటోలు వున్నాయి.

అతి సుందరమైన వధనం నవ వధువు లాంటి రూపం

క్లియరసిల్ మొటిమలను తెరుస్తుంది నివారిస్తుంది మరియు విస్తరించ నీయకుండా తోడ్పడుతుంది.

మీకు మొటిమలు వచ్చినపుడు, అనేక రకమైన పరిష్కారాలు మీకు అస్తుంటారు.

కాని ప్రపంచమంతటా క్లియరసిల్ సహాయం పొందిన లక్షలాది తరతర వయస్కులు ఇచ్చే సలహా పలవంతమైనది క్లియరసిల్..... క్లియరసిల్ మీ మొటిమల పనువ్యకు ప్రత్యేకంగా తయారుచేయబడి సురక్షితంగా, సులభంగా బాపడీయ క్షమనది.

ఇప్పుడు మీపైనే అధికంగా ఆధారపడి వున్నది క్లియరసిల్ నాది మీ మొటిమలని నివారింపట మరియు అదుపు చేసుకొనుట ఇదిగో ఈ విధంగా :

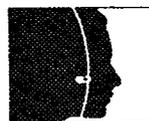
- ప్రతిరోజూ రెండుసార్లు క్లియరసిల్ వాడండి. ఉదయం మరియు సాయంత్రం.
- మీ ముఖమంతా క్లియరసిల్ రాయండి మొటిమలైన కొంచెం అదనంగా రాయండి.
- మొటిమలు పోయిన తరువాత గూడా వాడుతుండండి. ఎందుకంటే క్లియరసిల్ మొటిమలను అదుపు చేయనిమిత్తం అదనపు సూనెను చిల్చుకొని మొటిమలని అదుపుచేస్తుంది.

అద్భుతమైన త్రివిధ చర్య —

ఒక్క క్లియరసిల్ మాత్రమే త్రివిధ చర్యగంది.

1. మొటిమలను తెరుస్తుంది. — ప్రత్యేకమైన బాపడీ యొక్క చర్య మొటిమల పై వర్షాన్ని రేపుటలో సహాయపడుతుంది.

2. మొటిమలను మటుమాయం చేస్తుంది. — హానికరంగా ఒకటంటానే రసని వెరికివచ్చునట్లు చేస్తుంది.

3. మొటిమలను ఆరబెడుతుంది. — అదనపు సూనెను చిల్చు మొటిమలను మటుమాయం చేయటకు తోడ్పడుతుంది.

మీ ముఖం అందంగా తీటగా ఉంటే, మరి మీకు ప్రతిదినం ప్రతి నిమిషం ఉజాసకరం!

ప్రపంచంలోని నం. 1 సింపుల్ క్రిమ్

ఈ పటాల ముందు అగరువత్తులు వెలుగు తున్నాయి.

సుకుమారమయిన పరిమళం గదంతా ఆవరించివుంది.

మరో పక్కన కొయ్యమంచం, దానిమీద పలకటి పరుపు.

మంచం మధ్యలో ఒకరు వద్దాసినంతో తూర్పునవున్నారు.

సుందరం ఆయన్ను చూడడంతోటే కేతులు జోడించి నవసౌఖ్యం చేశాడు. యమున సాష్టాంగపడి నమస్కరించింది.

'కృష్ణ బి సీటెడ్' అన్నారు ఆయన, గురూజీ. యమున తన తీసుకువచ్చిన పళ్లెం, పూలు ఆయనకు సమర్పించింది. చిరుమందహాసంతో రెండు చేతులూ జాపి అందుకున్నారు.

'కూచోడి' అన్నారు యీమారు కన్నడంలో.

'గురూజీకి యింగ్లీషు సరిగా రాదని చెప్పారు. మాకు కన్నడం బొత్తిగా రాదు. తెలుగు-యింగ్లీషు-మాత్రం' అన్నారు సుందరం.

గురూజీ దైర్యం యిస్తూ 'మరేం పర్వాలేదు. మీరు యే భాషలో మాట్లాడినా నాకు అర్థం అవుతుంది. నేను మాత్రం ఇంగ్లీషు, కన్నడం, హిందీ కలిపి మీకు అర్థం అయ్యేలా మాట్లాడు తాను. నా దగ్గరకు వచ్చినవారెల్ల అనంతర్వేది పడక్కలేదు' అన్నారు.

'తమ గురించి విన్నాం. విన్నదంతా నిజమేనని మీ దర్శనంతోటే నమ్మకం కుదిరింది' అంది యమున.

గురూజీ నివృత్తులున్నారు.

తరువాత సుందరాన్ని కులాసా ప్రశ్నలు చేశారు. సాడిసాడిగా సమాధానం చెప్పారు సుందరం.

'చూడండి. ఈ జీవితం యిప్పుడే ఈ జన్మలోనే ప్రారంభం చేయలేదు మనమెవ్వరకూ. కొన్ని వేల, లక్షల సంవత్సరాల క్రిందట ప్రయాణం ప్రారంభించిన మనుష్యులు కూడా మన మధ్య వున్నారు కలయిగా ప్రమాణం ఎంత చెప్పండి' అని అడిగారు ఆయన.

'నాలుకు లక్షం ముప్పైరెండు వేల సంవత్సరాలు ...'

'అవును? ఈ జీవుడు అన్ని సంవత్సరాలూ యేదో రూపంలో, యేదో రోకంలో వ్యవహరిస్తూ వుంటాడు. ఒక్కక్షణం అయినా నిదానంగా వుండడు.'

యమున తల ఊపింది.

'మనం చేస్తున్న ప్రతిపనికి తగిన ప్రతివర్యం వుంటుంది. పది అంటే చేతులతో, కార్లలో చేసింది మాత్రమేకాదు. ఆలోచనలు, రాగభావాలు అన్నీ పనులే. మనం చేసిన పనులవల్ల ఉత్పన్నం అయే ఫలితాలను మనమే అనుభవించాలి. దీన్నే కర్మ సిద్ధాంతం అంటారు - మనదేశంలో. పేరు తెలుసును గనుక మనకు 'కర్మ' అంటే అంతా తెలిసినట్లే వుంటుంది. కాని కర్మను గురించి పూర్తిగా అర్థం చేసుకోవాలంటే కర్మకు అతీతులయిన వారికి సాధ్యం -'

యమున తల ఊపింది.

'మనం చేస్తున్న ప్రతిపనికి తగిన ప్రతివర్యం వుంటుంది. పది అంటే చేతులతో, కార్లలో చేసింది మాత్రమేకాదు. ఆలోచనలు, రాగభావాలు అన్నీ పనులే. మనం చేసిన పనులవల్ల ఉత్పన్నం అయే ఫలితాలను మనమే అనుభవించాలి. దీన్నే కర్మ సిద్ధాంతం అంటారు - మనదేశంలో. పేరు తెలుసును గనుక మనకు 'కర్మ' అంటే అంతా తెలిసినట్లే వుంటుంది. కాని కర్మను గురించి పూర్తిగా అర్థం చేసుకోవాలంటే కర్మకు అతీతులయిన వారికి సాధ్యం -'

యమున తల ఊపింది.

'మనం చేస్తున్న ప్రతిపనికి తగిన ప్రతివర్యం వుంటుంది. పది అంటే చేతులతో, కార్లలో చేసింది మాత్రమేకాదు. ఆలోచనలు, రాగభావాలు అన్నీ పనులే. మనం చేసిన పనులవల్ల ఉత్పన్నం అయే ఫలితాలను మనమే అనుభవించాలి. దీన్నే కర్మ సిద్ధాంతం అంటారు - మనదేశంలో. పేరు తెలుసును గనుక మనకు 'కర్మ' అంటే అంతా తెలిసినట్లే వుంటుంది. కాని కర్మను గురించి పూర్తిగా అర్థం చేసుకోవాలంటే కర్మకు అతీతులయిన వారికి సాధ్యం -'

యమున తల ఊపింది.

'మనం చేస్తున్న ప్రతిపనికి తగిన ప్రతివర్యం వుంటుంది. పది అంటే చేతులతో, కార్లలో చేసింది మాత్రమేకాదు. ఆలోచనలు, రాగభావాలు అన్నీ పనులే. మనం చేసిన పనులవల్ల ఉత్పన్నం అయే ఫలితాలను మనమే అనుభవించాలి. దీన్నే కర్మ సిద్ధాంతం అంటారు - మనదేశంలో. పేరు తెలుసును గనుక మనకు 'కర్మ' అంటే అంతా తెలిసినట్లే వుంటుంది. కాని కర్మను గురించి పూర్తిగా అర్థం చేసుకోవాలంటే కర్మకు అతీతులయిన వారికి సాధ్యం -'

యమున తల ఊపింది.

'మనం చేస్తున్న ప్రతిపనికి తగిన ప్రతివర్యం వుంటుంది. పది అంటే చేతులతో, కార్లలో చేసింది మాత్రమేకాదు. ఆలోచనలు, రాగభావాలు అన్నీ పనులే. మనం చేసిన పనులవల్ల ఉత్పన్నం అయే ఫలితాలను మనమే అనుభవించాలి. దీన్నే కర్మ సిద్ధాంతం అంటారు - మనదేశంలో. పేరు తెలుసును గనుక మనకు 'కర్మ' అంటే అంతా తెలిసినట్లే వుంటుంది. కాని కర్మను గురించి పూర్తిగా అర్థం చేసుకోవాలంటే కర్మకు అతీతులయిన వారికి సాధ్యం -'

యమున తల ఊపింది.

'మనం చేస్తున్న ప్రతిపనికి తగిన ప్రతివర్యం వుంటుంది. పది అంటే చేతులతో, కార్లలో చేసింది మాత్రమేకాదు. ఆలోచనలు, రాగభావాలు అన్నీ పనులే. మనం చేసిన పనులవల్ల ఉత్పన్నం అయే ఫలితాలను మనమే అనుభవించాలి. దీన్నే కర్మ సిద్ధాంతం అంటారు - మనదేశంలో. పేరు తెలుసును గనుక మనకు 'కర్మ' అంటే అంతా తెలిసినట్లే వుంటుంది. కాని కర్మను గురించి పూర్తిగా అర్థం చేసుకోవాలంటే కర్మకు అతీతులయిన వారికి సాధ్యం -'

యమున తల ఊపింది.

ఎవరికి వారే!

'మంచి జరగకుండా కర్మ అడ్డం పడుతుండా గురూజీ?' అనడిగింది యమున.

'మంచి, చెడ్డ అనేది మనం అనుకోవడంలో వుంది. కర్మ అడ్డం పడదు, ముందుకు తీసుకు పోదు మనకు రావలసిన ఫలితాలను అందించే సాధనం మటుకే అది. తనకు 'మంచి' జరగాలని ప్రతి మనిషికి వుంటుంది. కాని అలా జరగడానికి తగిన కృషి చేయాలి తోచదు. అందుకనే అలవ్యం అవుతుంది. జీవితం దొంగదారుల్లో వెదుతుంది -'

'ఇదంతా అర్థం చేసుకోవడం మాబోటి సామాన్యులకు చాలా కష్టం.'

'ఏమీ కష్టం కాదు. కాస్త ఆలోచిస్తే ఎవరికయినా తోస్తుంది. కాకపోతే మనకు ఆలోచించటానికి తీరుదాటులేదు. అంతే' అని నవ్వారు గురూజీ.

'ఇంతకూ జీవితంలో కావాలనుకున్నవి దొరక వంటారా గురూజీ!' అనడిగింది యమున.

'మీ మనసులో కొరిక యేమిటో నాకు తెలుసు - మన స్ఫూర్తిగా ఆశీర్వదించి మంత్రాక్షతలు యిస్తున్నాను. నేను చెప్పిన వివరాలన్నీ క్షాగ్రతగా గమనించి అమలుచేయండి -'

క్షణంపాలు మోసం ఆవరించింది గద్దినీ.

ఆ మోసంలోని ప్రశాంతత, పరిపూర్ణత సుందరాన్ని పూర్తిగా ఆకట్టుకున్నాయి. గురూజీ వంక తృప్తిగా చూచాడు.

ఆయన ఆరకళ్లతో ధ్యానముద్రలో వున్నారు. తమకు యివ్వబోయే మంత్రాక్షతలు కుడిచేతి గుప్పిట్లో పట్టుకుని వ్యాధయం దగ్గరకు చేర్చు కున్నారు. తరువాత సుదుటి దగ్గరకు గుప్పిడి తీసుకువెళ్లి ఒక్కక్షణం వుంచి కళ్లల్లో తెరిచారు.

మంత్రాక్షతలు కాగితంలో పోట్లం కట్టి యిద్దరికీ అందించారు.

'శుభం. వెళ్లండి' అన్నారు సెలవు ఇస్తూ. యమున, సుందరం యిద్దరూ సాష్టాంగ నమస్కారం చేశారు.

'మాదురోజులు యీ మకాంలో వుంటాను. మీకు వీలయినప్పుడు వచ్చి కలుసుకోవచ్చును -'

సుందరం 'అలాగే చేస్తాం. సాయంత్రం మళ్లీ వచ్చి దర్శనం చేసుకుంటాం -' అన్నాడు. గురూజీ పెదవులు కదిలి కదలకుండా చిరుమందహాసం చేశారు. వరద హస్తం చూపుతూ మళ్లీ ఆశీర్వదించారు యిద్దరినీ.

సుందరానికి ఆ గది వదలిరావడం కష్టం అయింది.

బయటకు వచ్చి రోడ్డుమీద రిక్వా కోసం నిలుచున్నప్పుడు 'ఎలా వుంది?' అని అడిగారు యమునను.

'చాలా సంతోషంగా వుంది.'

'కొరిక ఫలిస్తోందనా?'

'కొరిక అర్థం అయింది నాకు. ఇప్పుడు ఫలింపడం - ఫలింపకపోవడం రెండూ చేరు చేరు కావు. ఆ సమక్షంలో కూర్చోగలగడానికి మనం ఎంతో పుణ్యం చేసేవ్వాలి -' అంది యమున దాదాపు తన్నయితో.

☆

'కాలాని తీవ్రంగా కృషి చేసినవి తప్పకుండా దొరుకుతాయి. అయితే ఎప్పుడు దొరుకుతాయో చెప్పలేం.'

'అలా అయితే జీవితం అంతా వెదుకులాట అయిపోతుంది.'

'నిజమే. వెదుకులాటలో నమయం వృధా చేసుకోకుండా ఎవరికివారు తమ ధర్మం పాలించు కుంటూపోతే... అన్నీ అనే సమయానుకూలంగా సమకూడుతాయి.'

'ఉన్నదానితో తృప్తిపడడం మంచిదంటారు!'

'అట్లా మరీ కుదిరించేయగూడదు. తృప్తి అలవరుచుకోవడంవల్ల జీవితం నిండుగా వుంటుంది. చూడండి. జీవితంలో మనకు యేంకావాలో... నిజంగా తెలియదు. ఒక్క క్షణంలో కావాలని పిస్తుంది, తీరా అది దొరికిన తర్వాత ఎందుకొచ్చిన మేళంరా బాబూ - అనిపిస్తుంది. అవునా, కాదా?'

'అవును -' మనస్ఫూర్తిగా తల ఊపాడు సుందరం.

'అందుచేత మనం కావాలనుకుని అగ్రులు దాచడం ఎందుకు? దొరికినదానితోనే సమాధానపడి జీవిత ధర్మమీద కర్తవ్యం వేసి పనిచేసుకు పోవచ్చునుగా. మనకు నిజంగా రావలసినవంటే అన్నీ అనే సమకూడుతాయి - అన్నీ దైర్యం మన జీవితాలను పడించవచ్చునుగా!'

'అవునువును' అన్నాడు సుందరం ఈమారు మరీ గట్టిగా.

'అవును కదా! కాని - కావాలనుకోవడం మానన సహజం' అన్నాడు గురూజీ.

'అవునండీ. కొరికలే లేకపోతే మానవజన్మ ఎందుకు?' అంది యమున.

'అవును -' మనస్ఫూర్తిగా తల ఊపాడు సుందరం.

'అందుచేత మనం కావాలనుకుని అగ్రులు దాచడం ఎందుకు? దొరికినదానితోనే సమాధానపడి జీవిత ధర్మమీద కర్తవ్యం వేసి పనిచేసుకు పోవచ్చునుగా. మనకు నిజంగా రావలసినవంటే అన్నీ అనే సమకూడుతాయి - అన్నీ దైర్యం మన జీవితాలను పడించవచ్చునుగా!'

'అవునువును' అన్నాడు సుందరం ఈమారు మరీ గట్టిగా.

'అవును కదా! కాని - కావాలనుకోవడం మానన సహజం' అన్నాడు గురూజీ.

'అవునండీ. కొరికలే లేకపోతే మానవజన్మ ఎందుకు?' అంది యమున.

'కొరికలు వుండవలసిందే. వాటికోసం శ్రమ పడి పనిచేయవలసిందే. కాని ఫలితాలు పరాదీనం. మనం అనుకున్నది కాకపోతే జీవితం వృధా అనుకో గూడదు -'

యమున ఆసక్తిగా ముందుకు జరిగింది.

'మీ మనసులో కొరిక యేమిటో నాకు తెలుసు - మన స్ఫూర్తిగా ఆశీర్వదించి మంత్రాక్షతలు యిస్తున్నాను. నేను చెప్పిన వివరాలన్నీ క్షాగ్రతగా గమనించి అమలుచేయండి -'

క్షణంపాలు మోసం ఆవరించింది గద్దినీ.

ఆ మోసంలోని ప్రశాంతత, పరిపూర్ణత సుందరాన్ని పూర్తిగా ఆకట్టుకున్నాయి. గురూజీ వంక తృప్తిగా చూచాడు.

ఆయన ఆరకళ్లతో ధ్యానముద్రలో వున్నారు. తమకు యివ్వబోయే మంత్రాక్షతలు కుడిచేతి గుప్పిట్లో పట్టుకుని వ్యాధయం దగ్గరకు చేర్చు కున్నారు. తరువాత సుదుటి దగ్గరకు గుప్పిడి తీసుకువెళ్లి ఒక్కక్షణం వుంచి కళ్లల్లో తెరిచారు.

మంత్రాక్షతలు కాగితంలో పోట్లం కట్టి యిద్దరికీ అందించారు.

'శుభం. వెళ్లండి' అన్నారు సెలవు ఇస్తూ. యమున, సుందరం యిద్దరూ సాష్టాంగ నమస్కారం చేశారు.

'మాదురోజులు యీ మకాంలో వుంటాను. మీకు వీలయినప్పుడు వచ్చి కలుసుకోవచ్చును -'

సుందరం 'అలాగే చేస్తాం. సాయంత్రం మళ్లీ వచ్చి దర్శనం చేసుకుంటాం -' అన్నాడు. గురూజీ పెదవులు కదిలి కదలకుండా చిరుమందహాసం చేశారు. వరద హస్తం చూపుతూ మళ్లీ ఆశీర్వదించారు యిద్దరినీ.

సుందరానికి ఆ గది వదలిరావడం కష్టం అయింది.

బయటకు వచ్చి రోడ్డుమీద రిక్వా కోసం నిలుచున్నప్పుడు 'ఎలా వుంది?' అని అడిగారు యమునను.

'చాలా సంతోషంగా వుంది.'

'కొరిక ఫలిస్తోందనా?'

'కొరిక అర్థం అయింది నాకు. ఇప్పుడు ఫలింపడం - ఫలింపకపోవడం రెండూ చేరు చేరు కావు. ఆ సమక్షంలో కూర్చోగలగడానికి మనం ఎంతో పుణ్యం చేసేవ్వాలి -' అంది యమున దాదాపు తన్నయితో.

☆

'కాలాని తీవ్రంగా కృషి చేసినవి తప్పకుండా దొరుకుతాయి. అయితే ఎప్పుడు దొరుకుతాయో చెప్పలేం.'

'అలా అయితే జీవితం అంతా వెదుకులాట అయిపోతుంది.'

'నిజమే. వెదుకులాటలో నమయం వృధా చేసుకోకుండా ఎవరికివారు తమ ధర్మం పాలించు కుంటూపోతే... అన్నీ అనే సమయానుకూలంగా సమకూడుతాయి.'

'ఉన్నదానితో తృప్తిపడడం మంచిదంటారు!'

'అట్లా మరీ కుదిరించేయగూడదు. తృప్తి అలవరుచుకోవడంవల్ల జీవితం నిండుగా వుంటుంది. చూడండి. జీవితంలో మనకు యేంకావాలో... నిజంగా తెలియదు. ఒక్క క్షణంలో కావాలని పిస్తుంది, తీరా అది దొరికిన తర్వాత ఎందుకొచ్చిన మేళంరా బాబూ - అనిపిస్తుంది. అవునా, కాదా?'

'అవును -' మనస్ఫూర్తిగా తల ఊపాడు సుందరం.

'అందుచేత మనం కావాలనుకుని అగ్రులు దాచడం ఎందుకు? దొరికినదానితోనే సమాధానపడి జీవిత ధర్మమీద కర్తవ్యం వేసి పనిచేసుకు పోవచ్చునుగా. మనకు నిజంగా రావలసినవంటే అన్నీ అనే సమకూడుతాయి - అన్నీ దైర్యం మన జీవితాలను పడించవచ్చునుగా!'

'అవునువును' అన్నాడు సుందరం ఈమారు మరీ గట్టిగా.

'అవును కదా! కాని - కావాలనుకోవడం మానన సహజం' అన్నాడు గురూజీ.